

Dokument z posiedzenia

A9-0032/2021

10.3.2021

SPRAWOZDANIE

w sprawie sprawozdań Komisji dotyczących Serbii za lata 2019–2020
(2019/2175(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Vladimír Bilčík

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ	23
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	24

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie sprawozdań Komisji dotyczących Serbii za lata 2019–2020 (2019/2175(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Serbii, z drugiej strony, który wszedł w życie dnia 1 września 2013 r.,
- uwzględniając wniosek Serbii o członkostwo w Unii Europejskiej złożony dnia 19 grudnia 2009 r.,
- uwzględniając opinię Komisji z dnia 12 października 2011 r. na temat wniosku Serbii o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2011)0688), decyzję Rady Europejskiej z dnia 1 marca 2012 r. o przyznaniu Serbii statusu kraju kandydującego oraz decyzję Rady Europejskiej z posiedzenia w dniach 27–28 czerwca 2013 r. o otwarciu negocjacji akcesyjnych z Serbią,
- uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19–20 czerwca 2003 r.,
- uwzględniając deklarację z Sofii ze szczytu UE–Bałkany Zachodnie z dnia 17 maja 2018 r. i załączony do niej program działań priorytetowych z Sofii,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 z dnia 10 czerwca 1999, opinię doradcą Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (MTS) z dnia 22 lipca 2010 r. w sprawie kwestii zgodności jednostronnej deklaracji niepodległości Kosowa z prawem międzynarodowym oraz rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 64/298 z dnia 9 września 2010 r., w której uznano treść opinii MTS i z zadowoleniem przyjęto gotowość UE do ułatwienia dialogu między Serbią a Kosowem,
- uwzględniając pierwsze porozumienie w sprawie zasad dotyczących normalizacji stosunków między rządami Serbii i Kosowa z dnia 19 kwietnia 2013 r. oraz porozumienia z dnia 25 sierpnia 2015 r., jak również bieżący dialog wspierany przez UE, który ma na celu normalizację stosunków,
- uwzględniając proces berliński zapoczątkowany w dniu 28 sierpnia 2014 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie sprawozdania Komisji dotyczącego Serbii za rok 2018¹,
- uwzględniając deklarację oraz zalecenia przyjęte na jedenastym posiedzeniu Parlamentarnego Komitetu Stabilizacji i Stowarzyszenia UE–Serbia w dniach 30–31 października 2019 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 lutego 2020 r. w sprawie usprawnienia

¹ Dz.U. C 363 z 28.10.2020, s. 119.

procesu przystąpienia i wiarygodnej perspektywy dla Bałkanów Zachodnich (COM(2020)0057),

- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie zacieśnienia współpracy z partnerami z Bałkanów Zachodnich w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 maja 2019 r. pt. „Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2019 r.” (COM(2019)0260), któremu towarzyszy dokument roboczy służb Komisji pt. „Sprawozdanie za rok 2019 dotyczące Serbii” (SWD(2019)0219),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 października 2020 r. pt. „Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2020 r.” (COM(2020)0660), któremu towarzyszy dokument roboczy służb Komisji pt. „Sprawozdanie za rok 2020 dotyczące Serbii” (SWD(2020)0352),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 października 2020 r. pt. „Plan gospodarczo inwestycyjny dla Bałkanów Zachodnich” (COM(2020)0641) oraz dokument roboczy służb Komisji pt. „Wytyczne wdrażania strategii ekologicznej dla Bałkanów Zachodnich” (SWD(2020)0223),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 8 kwietnia 2020 r. pt. „Komunikat w sprawie światowej reakcji UE na COVID-19” (JOIN(2020)0011),
- uwzględniając przeprowadzoną przez Komisję ocenę programu reform gospodarczych Serbii na lata 2020–2022 z dnia 21 kwietnia 2020 r. (SWD(2020)0064) i wspólne wnioski z dialogu gospodarczo-finansowego między UE a Bałkanami Zachodnimi oraz Turcją przyjęte przez Radę 19 maja 2020 r.;
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 kwietnia 2020 r. zatytułowany „Wsparcie dla regionu Bałkanów Zachodnich w zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz w sprawie żywienia gospodarczego po pandemii” (COM(2020)0315),
- uwzględniając jedenaste posiedzenie konferencji akcesyjnej na szczeblu ministerialnym z udziałem Serbii z dnia 10 grudnia 2019 r., na którym otwarto negocjacje w sprawie rozdziału 4 „Swobodny przepływ kapitału”,
- uwzględniając wnioski z pierwszego etapu wielostronnego dialogu na rzecz poprawy warunków organizacji wyborów parlamentarnych, wspieranego przez Parlament Europejski,
- uwzględniając ostateczne sprawozdanie specjalnej misji obserwacji wyborów OBWE/ODIHR w sprawie wyborów parlamentarnych, które odbyły się dnia 21 czerwca 2020 r. w Serbii, opublikowane 7 października 2020 r.,
- uwzględniając oświadczenie prasowe wydane przez ekspertów Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka w sprawie obaw związanych z nadużywaniem ustawy o zapobieganiu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu do ataków na organizacje pozarządowe i ograniczania ich działalności, opublikowane w

dniu 11 listopada 2020 r.,

- uwzględniając drugi raport zgodności Grupy Państw przeciwko Korupcji (GRECO) w sprawie Serbii dotyczący zapobiegania korupcji wśród posłów, sędziów i prokuratorów, opublikowany 26 listopada 2020 r. w ramach czwartej rundy oceny,
 - uwzględniając bazowe sprawozdanie oceniające dotyczące Serbii z dnia 22 stycznia 2020 r. przygotowane przez Grupę Ekspertów do spraw Przeciwdziałania Przemocy wobec Kobiet i Przemocy Domowej (GREVIO),
 - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Serbii,
 - uwzględniając swoje zalecenie z dnia 19 czerwca 2020 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Bałkanów Zachodnich po szczycie w 2020 r.²,
 - uwzględniając wspólną deklarację ze szczytu Parlamentu Europejskiego i przewodniczących parlamentów krajów Bałkanów Zachodnich z dnia 28 stycznia 2020 r. zwołanego przez przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, w którym uczestniczyły organy kierownicze parlamentów krajów Bałkanów Zachodnich,
 - uwzględniając deklarację z Zagrzebia, przyjętą na szczycie UE–Bałkany Zachodnie, który odbył się w trybie wideokonferencji 6 maja 2020 r.,
 - uwzględniając szczyt UE–Bałkany Zachodnie, który odbył się w ramach procesu berlińskiego 10 listopada 2020 r.,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0032/2021),
- A. mając na uwadze, że Serbię, podobnie jak każde państwo aspirujące do członkostwa w UE, należy oceniać na podstawie jej własnych osiągnięć w zakresie spełniania, wdrażania i przestrzegania zestawu kryteriów i wspólnych wartości, a harmonogram i postępy w procesie akcesji zależą od jakości niezbędnych reform i zaangażowania w ich realizację;
- B. mając na uwadze, że demokracja, prawa człowieka i praworządność są podstawowymi wartościami, na których opiera się UE, oraz centralnym elementem zarówno procesu rozszerzenia, jak i procesu stabilizacji i stowarzyszenia; mając na uwadze, że trwałe reformy są niezbędne, by zająć się poważnymi wyzwaniami, które wciąż istnieją w tych obszarach;
- C. mając na uwadze, że Serbia musi osiągnąć niepodważalne wyniki w zakresie przestrzegania, stania na straży i obrony takich wartości, jak poszanowanie godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości narodowych i innych, zarówno w kraju, jak i w stosunkach międzynarodowych;

² Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0168.

- D. mając na uwadze, że od czasu rozpoczęcia negocjacji z Serbią otwarto 18 rozdziałów negocjacyjnych, z których dwa zostały tymczasowo zamknięte; mając na uwadze, że Serbia postanowiła zaakceptować nową metodologię rozszerzenia UE;
- E. mając na uwadze, że nie osiągnięto jeszcze trwałych rezultatów w dziedzinie sądownictwa i praw podstawowych (rozdział 23) oraz sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa (rozdział 24); mając na uwadze, że Rada postanowiła nie otwierać na razie kolejnych rozdziałów z Serbią;
- F. mając na uwadze, że GRECO uznaje sytuację w Serbii za „ogólnie niezadowolającą” i stwierdza, że Serbia nie stosuje się do zaleceń GRECO dotyczących zapobiegania korupcji wśród posłów, sędziów i prokuratorów;
- G. mając na uwadze, że zaangażowanie UE we wspieranie praworządności rozciąga się na Serbię, gdzie UE powinna kontynuować współpracę z Radą Europy w celu wspierania Serbii w przeprowadzaniu niezbędnych reform i szkoleń w zakresie wymiaru sprawiedliwości, walki z korupcją, propagowania praw człowieka oraz roli wolnych i niezależnych mediów i społeczeństwa obywatelskiego, a także w celu monitorowania postępów osiągniętych w tych dziedzinach, zgodnie ze zmienioną metodologią rozszerzenia;
- H. mając na uwadze, że Serbia jest zainteresowana normalizacją stosunków z Kosowem;
- I. mając na uwadze, że Serbia pozostaje zaangażowana we współpracę regionalną i stosunki dobrosąsiedzkie;
- J. mając na uwadze, że Serbia jest nadal zaangażowana w tworzenie funkcjonującej gospodarki rynkowej i cały czas wdraża zobowiązania wynikające z układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, choć wciąż utrzymuje się szereg problemów ze zgodnością z przepisami; mając na uwadze, że korupcja wciąż hamuje rozwój gospodarczy;
- K. mając na uwadze, że Serbia ratyfikowała wszystkie podstawowe konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP);
- L. mając na uwadze, że swoboda wypowiedzi i niezależność mediów nadal stanowią poważny problem, którym należy się zająć w sposób priorytetowy;
- M. mając na uwadze, że wielostronny dialog na rzecz poprawy warunków organizacji wyborów parlamentarnych, wspierany przez Parlament Europejski, nadal stanowi wyjątkową okazję do wypracowywania konsensusu co do zobowiązań w zakresie poprawy warunków wyborczych;
- N. mając na uwadze, że UE zgodziła się na realokację 374 mln EUR z Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA), by pomóc w łagodzeniu społeczno-gospodarczych skutków pandemii COVID-19 w regionie;
- O. mając na uwadze, że UE okazała swoje zaangażowanie na rzecz europejskiej perspektywy krajów Bałkanów Zachodnich i zmobilizowała 3,3 mld EUR w celu zaradzenia bezpośredniemu kryzysowi zdrowotnemu oraz złagodzenia gospodarczych i społecznych skutków pandemii COVID-19;

- P. mając na uwadze, że UE jest największym dostawcą pomocy i wsparcia dla Serbii w łagodzeniu gospodarczych i społecznych skutków pandemii COVID-19; mając na uwadze, że Serbia otrzymała 15 mln EUR bezpośredniego wsparcia dla sektora ochrony zdrowia, 78,4 mln EUR wsparcia na rzecz odbudowy społecznej i gospodarczej oraz 93,4 mln EUR w ramach funduszy pomocowych;
- Q. mając na uwadze, że Serbia korzysta ze wsparcia UE w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) o łącznej orientacyjnej kwocie przydzielonych środków finansowych na lata 2014–2020 w wysokości 1 539,1 mld EUR;
- R. mając na uwadze, że UE jest największym dostawcą pomocy finansowej dla Serbii; mając na uwadze, że w ciągu ostatnich 18 lat UE przekazała Serbii ponad 3,6 mld EUR w formie dotacji we wszystkich dziedzinach, w tym dziedzinie praworządności, reformy administracji publicznej, rozwoju społecznego, ochrony środowiska i rolnictwa; mając na uwadze, że od 2008 r. Serbia skorzystała z pomocy UE w ramach IPA o łącznej wysokości 2,79 mld EUR;
- S. mając na uwadze, że Serbia odniosła znaczne korzyści z integracji handlowej i gospodarczej z UE; mając na uwadze, że UE jest największym partnerem handlowym Serbii, na którego w 2018 r. przypadało 67 % całkowitego eksportu Serbii i ponad 60 % jej całkowitego importu towarów; mając na uwadze, że w latach 2010–2018 inwestycje UE w Serbii sięgnęły łącznie ponad 13 mld EUR;
1. z zadowoleniem odnosi się do faktu, że członkostwo w UE jest dla Serbii nadal celem strategicznym i znajduje się wśród priorytetów nowo utworzonego rządu; odnotowuje fakt, że wszystkie partie parlamentarne popierają proces integracji Serbii z UE; zachęca władze serbskie, by w debacie publicznej aktywniej i jednoznacznie informowały o swoim zaangażowaniu na rzecz wartości europejskich oraz oczekuje wyraźnego i jednoznacznego zobowiązania ze strony Serbii – zarówno w słowach, jak i w czynach – do wypełniania wszystkich jej obowiązków na drodze do przystąpienia do UE w sposób widoczny i możliwy do weryfikacji;
 2. podkreśla, jak ważne jest nadanie większej dynamiki negocjacjom akcesyjnym z Serbią oraz szybkie wdrożenie zmienionej metodologii rozszerzenia w oparciu o tematyczne klastry rozdziałów negocjacyjnych oraz stopniowe wprowadzanie poszczególnych strategii politycznych i programów UE, podkreślając jednocześnie jasne i wymierne zachęty będące przedmiotem bezpośredniego zainteresowania obywateli Serbii;
 3. podkreśla, że mandat nowego rządu, który powołano w Serbii po wyborach 21 czerwca 2020 r., stanowi doskonałą okazję, by Serbia dokonała znaczących postępów w kierunku członkostwa w Unii Europejskiej; utrzymuje, by kolejne rozdziały negocjacyjne otwierać dopiero wtedy, gdy Serbia podejmie niezbędne zobowiązania i przeprowadzi reformy zgodnie z wymaganymi kryteriami; zauważa, że otwarcie negocjacji nad kolejnymi rozdziałami jest podstawowym narzędziem wprowadzania zrównoważonych reform i proeuropejskich przemian w Serbii;
 4. wzywa Komisję i Radę do podjęcia niezbędnych kroków – w stosownych przypadkach w we współpracy z serbskimi partnerami – w celu wdrożenia postanowień zmienionej metodologii rozszerzenia, zwłaszcza dotyczących tematycznych klastrów negocjacyjnych, a także do wykorzystania tej nowej metodyki jako okazji do przyspieszenia procesu rozszerzenia Bałkanów Zachodnich oraz do określenia – wraz z

Serbią – nowych etapów procesu negocjacyjnego Serbii;

5. z zadowoleniem przyjmuje współpracę między serbskim rządem a Zgromadzeniem Narodowym dotyczącą Krajowego Konwentu w sprawie Unii Europejskiej (NCEU); wzywa rząd serbski do jak najszybszego powołania nowego przewodniczącego zespołu negocjacyjnego ds. przystąpienia Serbii do Unii Europejskiej; wzywa również Serbię do poprawy zdolności administracyjnych Ministerstwa Integracji Europejskiej w celu lepszego prowadzenia negocjacji w sprawie członkostwa oraz do dołożenia wszelkich starań, aby proces integracji europejskiej był jak najbardziej pluralistyczny i otwarty;
6. zauważa, że Serbia cały czas wzmacnia i musi nadal wzmacniać dostosowywanie i wdrażanie swojego ustawodawstwa zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym; ubolewa, że tempo tego dostosowania jest znacznie wolniejsze niż pierwotnie planował rząd; podkreśla ograniczone postępy w zakresie rozdziałów 23 (wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe) i 24 (sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo); zauważa, że normalizacja stosunków z Kosowem i rzeczywiste poszanowanie praw podstawowych są nadal bardzo istotne i zdecydują o tempie negocjacji akcesyjnych;
7. wyraża ubolewanie z powodu braku postępów w wielu obszarach programu reform Serbii, a nawet regresu w kwestiach zasadniczych dla przystąpienia do UE; wzywa Komisję do zmiany metody sprawozdawczości w celu uwzględnienia znacznego regresu i wysłania jasnego sygnału do krajów przystępujących, w tym Serbii;
8. podkreśla znaczenie strategicznego informowania o korzyściach z przystąpienia do UE przez serbskie zainteresowane podmioty; podkreśla, że debata publiczna na temat przystąpienia do UE musi opierać się na faktach i propagować pełne poszanowanie praw podstawowych i wartości demokratycznych;
9. zachęca władze Serbii, by w debacie publicznej aktywniej informowały o swoim zaangażowaniu na rzecz wartości europejskich i by zwiększyły przejrzystość komunikacji, w tym umożliwiając ogółowi społeczeństwa dostęp do informacji, a także rozszerzając współpracę między władzami publicznymi a społeczeństwem obywatelskim; jest zaniepokojony, że finansowane ze środków publicznych media, często cytujące urzędników, przyczyniają się do rozpowszechniania antyunijnej retoryki w Serbii;
10. wzywa Serbię i państwa członkowskie UE do prowadzenia bardziej aktywnej i skutecznej polityki komunikacyjnej dotyczącej europejskiej perspektywy, skierowanej zarówno do obywateli Serbii, jak i UE, w tym do członków mniejszości narodowych; podkreśla historyczne więzy przyjaźni i braterstwa między narodami Unii Europejskiej i narodem Serbii;
11. zwraca uwagę na nieproporcjonalne eksponowanie państw trzecich przez Serbię; wzywa Serbię, Komisję i delegaturę UE w Serbii do zwiększenia wysiłków na rzecz promowania roli i korzyści płynących z bliskiego partnerstwa między UE a Serbią, w tym przez promowanie projektów i reform finansowanych przez UE; zauważa, że istnieje pilna potrzeba zaangażowania obywateli Serbii poza głównymi miastami, i wzywa UE do dalszego zwiększania wsparcia dla oddolnego społeczeństwa obywatelskiego;
12. wzywa do stworzenia nowych możliwości dialogu politycznego i strategicznego na

wysokim szczeblu z państwami Bałkanów Zachodnich w celu zapewnienia sprawniejszego kierowania i zaangażowania na wysokim szczeblu, do czego zachęca również zmieniona metodologia rozszerzenia; uważa, że konferencja w sprawie przyszłości Europy powinna aktywnie angażować i odpowiednio włączać przedstawicieli Serbii i innych krajów Bałkanów Zachodnich, zarówno na szczeblu administracji rządowej, jak i społeczeństwa obywatelskiego i organizacji młodzieżowych;

13. odnotowuje ostateczne sprawozdanie specjalnej misji obserwacji wyborów OBWE/ODIHR, w którym stwierdzono, że wybory parlamentarne z 21 czerwca 2020 r. przeprowadzono skutecznie, jednak niepokój wzbudziła dominacja partii rządzącej m.in. w mediach; ubolewa nad długotrwałą tendencją do wywierania presji na wyborców, stronniczością mediów oraz zacieraniem się granic między działaniami wszystkich urzędników państwowych a kampanią partyjną; w związku z tym zwraca uwagę na rolę wspieranych przez państwo kampanii dezinformacyjnych mających na celu zmianę poglądów na temat wyborów;
14. z zadowoleniem przyjmuje powołanie grupy roboczej ds. wdrażania zaleceń ODIHR; wzywa władze serbskie, aby w pełni wdrożyły zalecenia ODIHR na długo przed terminem kolejnych wyborów; podkreśla, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego posiadające wiedzę fachową na temat warunków przeprowadzania wyborów powinny pozostać zaangażowane w ten proces;
15. z zaniepokojeniem zauważa, że zmiany w ważnych elementach systemu wyborczego, w tym obniżenie progu wyborczego, zostały uchwalone w parlamencie zaledwie na kilka tygodni przed zaplanowanymi wyborami, bez odpowiedniej debaty publicznej; zauważa, że według Komisji Weneckiej podstawowe elementy prawa wyborczego nie powinny być istotnie zmieniane mniej niż rok przed wyborami;
16. z ubolewaniem przyjmuje decyzję części opozycji, by zbojkotować wybory, i podkreśla, że w świetle ustaleń specjalnej misji obserwacji wyborów OBWE/ODIHR, która podkreśliła brak prawdziwego pluralizmu i fragmentację sceny politycznej w Serbii, wszystkie siły polityczne, zwłaszcza władze rządzące, są odpowiedzialne za poprawę warunków wyborczych; podkreśla, że jedynym sposobem zapewnienia reprezentacji politycznej i możliwości wpływania na proces decyzyjny ich wyborców jest zaangażowanie się w procesy polityczne i wyborcze; wzywa opozycję do powrotu do stołu negocjacyjnego i wznowienia jej udziału w działalności politycznej i parlamentarnej;
17. przypomina zasady wyborcze określone przez Komisję Wenecką i z zaniepokojeniem odnotowuje, że prezydent Aleksandar Vučić zapowiedział przeprowadzenie wcześniejszych wyborów bez konstytucyjnego uzasadnienia i konieczności politycznej, jednocześnie ogłaszając – jako prezydent Serbii i przewodniczący największej partii politycznej w kraju – wybory prezydenckie, parlamentarne i do władz miejskich w Belgradzie w tym samym dniu na wiosnę 2022 r.;
18. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie dialogu wielostronnego ze Zgromadzeniem Narodowym Serbii, wspieranego przez Parlament Europejski, a także wstępne działania podjęte przez władze Serbii i większość parlamentarną, by poprawić warunki wyborcze; wzywa do dalszego wdrażania pozostałych zobowiązań podjętych w ramach dialogu

wielostronnego;

19. wzywa do kontynuacji dialogu wielostronnego ze Zgromadzeniem Narodowym Serbii, wspieranego przez Parlament Europejski, przy zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych podmiotów oraz proeuropejskich sił politycznych w Serbii w celu poprawy klimatu politycznego i zaufania w całym spektrum politycznym; wzywa do jak najszybszego przeprowadzenia nowych rund bardziej integracyjnego dialogu wielostronnego oraz wzywa wszystkie strony do określenia jasnych celów, kryteriów, punktów odniesienia i rozmówców;
20. potępia niedopuszczalne ataki słowne i przypadki nawoływania do nienawiści wobec posłów do Parlamentu Europejskiego, w szczególności reprezentujących Parlament w jego stosunkach z Serbią, w tym przewodniczącego i członków delegacji Parlamentarnego Komitetu Stabilizacji i Stowarzyszenia, a także koordynatorów dialogu wielostronnego, jako działania niezgodne z duchem zobowiązań Serbii wynikających z układu o stabilizacji i stowarzyszeniu; wzywa przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego i przewodniczących reprezentowanych w nim grup politycznych do przestrzegania standardów demokratycznego dyskursu;
21. wzywa nowy rząd do przeprowadzenia skutecznych, weryfikowalnych i podstawowych reform oraz do zajęcia się strukturalnymi reformami i niedociągnięciami w dziedzinie praworządności, praw podstawowych, wolności mediów, zwalczania korupcji oraz funkcjonowania instytucji demokratycznych i administracji publicznej;
22. z zaniepokojeniem zauważa, że korupcja pozostaje ogólnie rzecz biorąc kwestią, w której poczyniono ograniczono postępy; z zadowoleniem przyjmuje kroki podjęte w celu zapewnienia niezależności agencji antykorupcyjnej oraz wyniki osiągnięte dotychczas w zakresie finalizowania spraw dotyczących korupcji; zachęca do dalszych postępów, w szczególności w dziedzinie poprawy wyników w zakresie dochodzeń, aktów oskarżenia i prawomocnych wyroków skazujących w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu oraz wdrażania aktów prawnych dotyczących zapobiegania korupcji zgodnie z dorobkiem prawnym UE i z zaleceniami GRECO; z zadowoleniem przyjmuje publikację ostatniego raportu GRECO i zachęca Ministerstwo Sprawiedliwości do pracy nad wdrożeniem jego zaleceń;
23. zwraca uwagę, że według najnowszego raportu GRECO Serbia tylko częściowo wdrożyła jego zalecenia z 2015 r., a sytuacja w tym kraju jest „ogólnie niezadowolająca”; podkreśla, jak ważne jest prowadzenie skutecznej walki z korupcją, i wzywa władze Serbii, by jak najszybciej zastosowały się do tych zaleceń;
24. wzywa Serbię do osiągnięcia przekonujących wyników, w tym zrównoważonej sprawozdawczości ze skutecznym dochodzeniem w obszarach problematycznych, takich jak wymiar sprawiedliwości, wolność wypowiedzi i walka z korupcją oraz przestępczością zorganizowaną, w szczególności w odniesieniu do spraw budzących duże zainteresowanie społeczne, w tym spraw dotyczących przedsiębiorstw Krušik, Jovanjica i Telekom Srbija, a także do poprawy wyników w dziedzinie prowadzenia dochodzeń, stawiania zarzutów i skazywania winnych w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu, w tym poprzez zajęcie i konfiskatę mienia pochodzącego z działalności przestępczej; ponawia swoje wezwanie z 2018 r. o sprawiedliwość w odniesieniu do bezprawnego wyburzania własności prywatnej w

dzielnicy Savamala w Belgradzie; zauważa, że od 1 września 2020 r. obowiązuje nowa ustawa o zapobieganiu korupcji;

25. przypomina rządowi Serbii, aby zintensyfikował działania na rzecz skutecznego przeciwdziałania korupcji, koncentrując się na jej zapobieganiu i zwalczaniu, w tym przez przyjęcie nowej strategii antykorupcyjnej opartej na wiarygodnym i realistycznym planie działania oraz skutecznym mechanizmie koordynacji;
26. wzywa Serbię do usprawnienia walki z przestępczością zorganizowaną i do zamiany podejścia polegającego na skupianiu się na poszczególnych przypadkach na strategię skierowaną przeciwko organizacjom, aby zlikwidować duże i działające na skalę międzynarodową organizacje; zauważa, że taka strategia powinna obejmować skuteczne dochodzenia, ściganie i prawomocne wyroki skazujące w sprawach dotyczących poważnych przestępstw i zorganizowanej przestępczości, co obejmuje dochodzenia finansowe, systematyczne śledzenie przepływów pieniężnych, solidny mechanizm nadzoru w celu unikania nadużyć oraz zwiększenie zdolności finansowych i kadrowych Prokuratury ds. Przestępczości Zorganizowanej, która powinna być wolna od wszelkich niewłaściwych wpływów politycznych;
27. wyraża zaniepokojenie rosnącą przemocą ze strony grup ekstremistycznych i zorganizowanych grup przestępczych oraz wzywa władze do zapewnienia, aby sprawy wykryte przez dziennikarzy śledczych lub sygnalistów zostały należycie zbadane, a wszyscy zamieszani w nie urzędnicy publiczni zostali pociągnięci do odpowiedzialności;
28. z zaniepokojeniem odnotowuje utrzymujący się wpływ polityczny na wymiar sprawiedliwości i zwraca uwagę na potrzebę wzmocnienia gwarancji rozliczalności, profesjonalizmu, niezależności i ogólnej efektywności wymiaru sprawiedliwości, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez zmianę obecnego systemu rekrutacji i zarządzania zasobami ludzkimi; odnotowuje, że rząd przygotował wstępny projekt reform konstytucyjnych, który został pozytywnie oceniony przez Komisję Wenecką, i przesłał go do właściwej komisji Zgromadzenia Narodowego;
29. podkreśla znaczenie szeroko zakrojonego procesu konsultacji w ramach reformy konstytucyjnej; wyraża ubolewanie, że poprzedni parlament Serbii nie przyjął reform konstytucyjnych ukierunkowanych na wzmocnienie niezależności wymiaru sprawiedliwości; zaleca jak najszybsze przyjęcie reform konstytucyjnych w porozumieniu ze stowarzyszeniami sędziów i prokuratorów oraz innymi właściwymi podmiotami politycznymi, w tym z opozycją pozaparlamentarną;
30. przypomina, jak ważne jest szybkie przyjęcie ustawy o finansowaniu Prowincji Autonomicznej Wojwodiny;
31. wyraża obawy o skuteczne funkcjonowanie nowego parlamentu, w którym nie ma opozycji parlamentarnej, którego legitymacja jest kwestionowana przez partie opozycyjne, którego kadencja – co już zapowiedział prezydent Serbii – ma zostać skrócona i który przyjmuje daleko idące zmiany konstytucyjne bez otwartej, pluralistycznej i demokratycznej debaty publicznej, zwłaszcza w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości;
32. z zadowoleniem przyjmuje zmiany w funkcjonowaniu Zgromadzenia Narodowego

zmierzające do przywrócenia praktyk i procedur oraz przestrzegania regulaminu wewnętrznego; wyraża ubolewanie, że ogólny nadzór parlamentu nad władzą wykonawczą pozostaje raczej formalny; podkreśla, że konieczne są dalsze zasadnicze reformy procedury i praktyk w celu poprawy jakości procesu legislacyjnego, zapewnienia skutecznego nadzoru parlamentarnego i położenia kresu systemowym niedociągnięciom Zgromadzenia Narodowego, w tym ograniczenia obstrukcji parlamentarnej, stosowania trybu pilnego i praktyki grupowania niepowiązanych ze sobą kwestii w ramach tego samego punktu porządku obrad;

33. podkreśla, że wciąż należy poprawić jakość procesu ustawodawczego przez zwiększenie przejrzystości i intensyfikację dialogu społecznego i politycznego oraz dopilnowanie, by niezależne organy ustawodawcze miały możliwość skutecznego sprawowania nadzoru; zauważa, że na posiedzeniu plenarnym Zgromadzenia Narodowego omówiono sprawozdania roczne niezależnych organów oraz przyjęto odnośne wnioski;
34. wzywa nowo wybrany parlament do wzmożenia wysiłków na rzecz zapewnienia przejrzystości, pluralizmu i jakości procesu legislacyjnego, a także skutecznego nadzoru parlamentarnego; ponadto wzywa do przyjęcia dodatkowych środków zapewniających dialog międzypartyjny oraz do wzmocnienia roli społeczeństwa obywatelskiego, które pozostaje zasadniczym elementem dobrze funkcjonującej demokracji; z zaniepokojeniem odnotowuje brak przejrzystości wokół procesu ponownego mianowania komisarza ds. ochrony równouprawnienia;
35. wzywa do skutecznej współpracy z niezależnymi organami regulacyjnymi oraz do większego zaangażowania Zgromadzenia Narodowego w nadzór i kontrolę nad rządem i administracją; wzywa do istotnego zaangażowania Zgromadzenia Narodowego w proces negocjacji w sprawie przystąpienia Serbii do UE, zgodnie z jego rezolucją z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie roli Zgromadzenia Narodowego i zasad w negocjacjach w sprawie przystąpienia Serbii do UE;
36. podkreśla, że rola pełniona przez niezależne organy regulacyjne, takie jak krajowy rzecznik praw obywatelskich, agencja antykorupcyjna, krajowa izba kontroli oraz pełnomocnik ds. informacji istotnych dla społeczeństwa i ochrony danych osobowych, wymaga pełnego uznania oraz wsparcia; wzywa Zgromadzenie Narodowe Serbii do zaangażowania się we wdrażanie ustaleń i zaleceń niezależnych organów regulacyjnych, w szczególności rzecznika praw obywatelskich;
37. przypomina, że jednym z filarów europejskiego modelu społecznego jest dialog społeczny oraz że regularne konsultacje między rządem a partnerami społecznymi mają zasadnicze znaczenie dla zapobiegania napięciom i konfliktom społecznym; podkreśla, że konieczne jest, aby dialog społeczny nie sprowadzał się tylko do wymiany informacji oraz że ważne projekty ustaw należy konsultować ze wszystkimi zainteresowanymi stronami przed ich procedowaniem w parlamencie;
38. zauważa z zaniepokojeniem, że Zgromadzenie Narodowe Serbii zebrało się dopiero 44 dni po ogłoszeniu stanu wyjątkowego w marcu 2020 r., co podważyło jego pozycję jako kluczowej instytucji demokracji parlamentarnej zapisanej w konstytucji Serbii; z zaniepokojeniem odnotowuje, że mimo wyraźnej większości parlamentarnej Zgromadzenie Narodowe nie rozpoczęło w pełni prac przez długi czas po ogłoszeniu

ostatecznych wyników wyborów w dniu 5 lipca 2020 r.; wzywa Zgromadzenie Narodowe do unikania obraźliwego i podburzającego języka oraz do przeciwdziałania nawoływaniu do nienawiści podczas debaty parlamentarnej; podkreśla, jak ważna jest działalność opozycji w demokracji;

39. podkreśla, że obraźliwy język, zastraszanie i kampanie oczerniające przeciwników politycznych i przedstawicieli mediów stosowane przez posłów na posiedzeniu plenarnym zgromadzenia narodowego stanowią naruszenie praktyk demokratycznych i podstawowych wartości demokratycznych, które należy zdecydowanie potępić i karać zgodnie z regulaminem wewnętrznym parlamentu;
40. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia nowego planu działania dotyczącego strategii medialnej oraz faktu, że zostanie powołana grupa robocza, która będzie monitorować wdrażanie strategii i planu działania;
41. jest zaniepokojony zarzutami dziennikarzy śledczych odnośnie do manipulowania przez rząd statystykami dotyczącymi pandemii COVID-19 w celach politycznych i wyborczych; ubolewa nad prowadzoną przez urzędników rządowych kampanią dezinformacyjną dotyczącą pomocy UE podczas pandemii; podkreśla, że zaufanie i przejrzystość mają szczególne znaczenie w wysiłkach rządu na rzecz walki z COVID-19 i w związku z tym wzywa rząd Serbii, aby dostarczył obywatelom wszystkich istotnych informacji na temat pandemii, w tym szczepionek;
42. uważa, że przejęcie w grudniu 2018 r. dwóch kanałów telewizyjnych o zasięgu ogólnokrajowym przez osobę związaną z partią rządzącą stanowiło krok w kierunku monopolizacji krajobrazu medialnego w kraju przez partię rządzącą; zachęca zespoły redakcyjne wszystkich kanałów telewizyjnych o zasięgu ogólnokrajowym w Serbii do przestrzegania najwyższych standardów zawodowych i umożliwienia regularnego wysłuchiwanie różnych opinii;
43. ubolewa nad pogorszeniem się stanu wolności mediów oraz wzrostem liczby przypadków obraźliwego języka, zastraszania, a nawet mowy nienawiści wobec członków opozycji parlamentarnej, niezależnych intelektualistów, organizacji pozarządowych, dziennikarzy i czołowych osobistości, w tym ze strony członków partii rządzących, których odpowiedzialność za postępowanie z szacunkiem do wszystkich przedstawicieli mediów jest niezwykle istotna; wzywa władze Serbii do podjęcia bezzwłocznych działań gwarantujących swobodę wypowiedzi i niezależność mediów oraz do zapewnienia właściwych dochodzeń w tych sprawach;
44. wyraża ubolewanie, że podjęte w ramach dialogu wielostronnego zobowiązania dotyczące Rady Regulacyjnej ds. Mediów Elektronicznych (REM) i nadawcy publicznego (RTS) zostały wypełnione jedynie częściowo lub też nie zostały wypełnione przez władze serbskie; przypomina, że wolne i niezależne media odgrywają istotną rolę w demokracji; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź rządu, że utworzy on grupę roboczą ds. bezpieczeństwa dziennikarzy;
45. z niepokojem zauważa, że działalność organizacji społeczeństwa obywatelskiego odbywa się w otoczeniu, które nie jest otwarte na krytykę; wzywa serbską administrację ds. zapobiegania praniu pieniędzy w serbskim ministerstwie finansów, aby w pełni wyjaśniła sytuację dotyczącą dochodzeń dotyczących organizacji społeczeństwa obywatelskiego i dziennikarzy w odniesieniu do zarzutów dotyczących prania pieniędzy

oraz wzywa władze do powstrzymania się od arbitralnych ataków na te organizacje i osoby fizyczne; wzywa władze serbskie do przeciwdziałania kurczeniu się przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych mediów oraz do zapewnienia im możliwości pracy wolnej od wszelkich ograniczeń, w tym zastraszania i kryminalizacji tych organizacji; wzywa władze, aby jak najszybciej zaczęły propagować atmosferę sprzyjającą pracy wszystkich organizacji społeczeństwa obywatelskiego;

46. wzywa Komisję i ESDZ, aby zacieśniły współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, organizacjami pozarządowymi i niezależnymi mediami lokalnymi, a także aby zwiększyły wsparcie dla nich; ponownie wyraża poparcie dla działań demokratycznych europejskich fundacji politycznych na rzecz wzmocnienia procesów demokratycznych w Serbii i promowania nowego pokolenia przywódców politycznych;
47. stanowczo potępia wszystkie akty przemocy, zauważa jednak, że przypadki nieproporcjonalnego użycia sił policyjnych podczas protestów w lipcu 2020 r. zasługują na szczególną uwagę władz, w tym wynikający z tego brak współpracy funkcjonariuszy policji z wymiarem sprawiedliwości i prokuratorem; wzywa władze serbskie, aby odpowiednio zbadały wszystkie przypadki, w których siły policyjne przekroczyły swoje uprawnienia, tak aby zapobiegać bezkarności i wzmocnić zaufanie publiczne do policji, ułatwić osobom twierdzącym, że padły ofiarą wykroczeń popełnionych przez policję składanie skarg i uzyskiwanie zadośćuczynienia, a także aby wykazać zerową tolerancję wobec funkcjonariuszy organów ścigania naruszających etykę zawodową lub prawo karne;
48. zauważa, że ramy prawne i instytucjonalne pozwalające chronić prawa człowieka zostały formalnie w znacznym stopniu wprowadzone, ale brakuje w nich skutecznych mechanizmów zapewniających przestrzeganie tych praw podstawowych; wzywa do ich skuteczniejszego wdrażania, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej narażonych grup społecznych, w tym mniejszości narodowych w obszarze edukacji; wzywa Serbię do zapewnienia i ochrony niedyskryminacyjnego używania języków mniejszościowych w edukacji, w specjalnych przestrzeniach w mediach państwowych i lokalnych, a także do zapewnienia równych szans w zakresie odpowiedniej reprezentacji w życiu politycznym, administracji publicznej i wymiarze sprawiedliwości;
49. z zadowoleniem przyjmuje wzmoczone wysiłki Serbii we współpracy z UE w dziedzinie integracji społeczności romskiej, w szczególności w zakresie poprawy ich sytuacji mieszkaniowej; wzywa władze serbskie do zajęcia się strukturalną dyskryminacją, z jaką spotykają się Romowie w odniesieniu do ich statusu obywatelskiego, a także opieki zdrowotnej, edukacji i zatrudnienia; wzywa Serbię, aby ulepszyła i uprościła strukturę instytucjonalną zajmującą się integracją Romów, w tym poprzez jasny podział zadań, koordynację między organami krajowymi i lokalnymi, a także budżetowanie uwzględniające potrzeby Romów;
50. z zadowoleniem przyjmuje zakończenie znacznie opóźnionego tłumaczenia podręczników do szkół podstawowych na język bułgarski, co umożliwi bułgarskiej mniejszości narodowej kształcenie się w jej języku ojczystym; zauważa z niepokojem, że nadal nie wszystkie podręczniki do nauki na poziomie średnim zostały przetłumaczone; zachęca władze serbskie, aby zadbały o trwałość tego procesu poprzez zapewnienie wystarczającej liczby nauczycieli, podręczników i materiałów dodatkowych (dzienników szkolnych, dzienniczków ucznia itp.), tak aby odpowiednio

uwzględnić potrzeby uczniów należących do mniejszości;

51. jest zaniepokojony faktem, że władze serbskie nie sprzyjają faktycznemu używaniu języków regionalnych lub mniejszościowych;
52. wzywa Serbię do wzmocnienia instytucji zajmujących się prawami człowieka, zagwarantowania ich niezależności, przydzielenia im niezbędnych zasobów finansowych i ludzkich oraz zapewnienia terminowej realizacji ich zaleceń, a także do przyjęcia i wdrożenia nowej strategii antydyskryminacyjnej;
53. wzywa Serbię, aby zwiększyła swoje zdolności w zakresie dostarczania danych statystycznych oraz terminowego przeprowadzenia spisu ludności, z zachowaniem najwyższych standardów międzynarodowych i z uwzględnieniem niezależnych obserwatorów; ponawia swoje wezwanie do poprawy koordynacji i włączenia zainteresowanych stron, a także do wdrożenia i okresowego dokonywania przeglądu planu działania na rzecz realizacji praw mniejszości narodowych;
54. z zaniepokojeniem odnotowuje wysoki odsetek kobiet i dzieci będących ofiarami przemocy oraz przemocy domowej; zauważa wysiłki Serbii, by walczyć z przemocą wobec kobiet i dzieci oraz z przemocą domową; nalega jednak, że konieczne jest dalsze i skuteczniejsze wdrażanie oraz wprowadzenie konkretnych ulepszeń, w szczególności podczas obecnej pandemii, aby poprawić dostęp do wysokiej jakości usług w tym obszarze;
55. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie GREVIO w sprawie Serbii, w którym podkreśla się brak spójnego podejścia politycznego do wdrażania konwencji stambulskiej, potrzebę wprowadzenia środków zapobiegawczych, luki w świadczeniu usług na rzecz ofiar, niski poziom świadomości, uwrażliwienia i budowania potencjału, a także szczególne przeszkody dla wielu kobiet wynikające z czynników przekrojowych, takich jak pochodzenie etniczne, ubóstwo, pochodzenie społeczne i niepełnosprawność;
56. jest zaniepokojony faktem, że nowe prawo dotyczące równości kobiet i mężczyzn jest poważnie opóźnione, że nadal brakuje koordynacji i skutecznej struktury instytucjonalnej dysponującej odpowiednimi zasobami w tej dziedzinie i że status społeczno-ekonomiczny kobiet jest nadal znacznie gorszy niż status mężczyzn; jest również zaniepokojony dużą przewagą postaw patriarchalnych i stereotypów związanych z płcią w społeczeństwie i dyskursie publicznym oraz brakiem wiedzy w tym zakresie wśród sędziów, prokuratorów i prawników;
57. wzywa Serbię do wzmocnienia wysiłków na rzecz równouprawnienia płci i praw kobiet, ze zwróceniem szczególnej uwagi na kwestie płci i zacieśnienie współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, a zwłaszcza z organizacjami kobiecymi; podkreśla znaczenie uwzględnienia perspektywy płci w programach gospodarczych;
58. pochwala silną reprezentację kobiet w nowym parlamencie oraz rządzie serbskim, w nadziei, że doprowadzi ona do znaczącej promocji praw człowieka i swobód politycznych kobiet oraz słabszych grup społecznych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że mniejszości narodowe są szeroko reprezentowane w parlamencie;
59. podkreśla potrzebę dalszej ochrony praw osób LGBTI; wzywa do przyjęcia bardziej

adekwatnej i skutecznej odpowiedzi władz na mowę nienawiści i przestępstwa z nienawiści; z zadowoleniem przyjmuje pokojowy przebieg dwóch parad równości w 2019 roku; podkreśla, że ważne jest, by wszystkie instytucje wspierały przygotowanie Europarady 2022 i zapewniły bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom;

60. wzywa rząd do prawnego uregulowania związków osób tej samej płci oraz zmian imienia i nazwiska oraz płci osób transgenderowych zgodnie z odpowiednim orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz do stworzenia bezpiecznego środowiska dla osób LGBTI i promowania kultury tolerancji wobec nich;
61. wzywa Serbię, aby poprawiła dostęp do usług zdrowotnych dla osób niepełnosprawnych, osób żyjących z HIV, dzieci i dorosłych zażywających narkotyki, więźniów, osób świadczących usługi seksualne, osób LGBTI, osób wewnętrznie przesiedlonych i Romów, w szczególności w związku z trwającą pandemią i problemami w sektorze opieki zdrowotnej;
62. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Serbii w inicjatywy współpracy regionalnej; zachęca Serbię do podtrzymania wysiłków na wszystkich poziomach, które to wysiłki będą ukierunkowane na wzmocnione stosunki dobrosąsiedzkie oparte na pojednaniu; zachęca Serbię, by w pełni wdrożyła umowy dwustronne i zaangażowała się w konstruktywne i terminowe rozstrzygnięcie wszystkich pozostałych sporów granicznych z państwami sąsiadującymi, w tym w kwestiach związanych z pojednaniem w odniesieniu do przeszłości Jugosławii; zwraca uwagę, że należy podjąć dodatkowe wysiłki na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionów przygranicznych; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę integracji regionalnej poprzez rozwój gospodarczy;
63. z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną rolę Rady Współpracy Regionalnej oraz aktywny udział w niej Serbii; podkreśla znaczenie współpracy regionalnej w kontekście kryzysu związanego z COVID-19 i podkreśla, że współpraca regionalna i stosunki dobrosąsiedzkie są powiązane z celem Serbii, jakim jest pomyślna perspektywa europejska;
64. podkreśla, że normalizacja stosunków między Serbią a Kosowem jest priorytetem i warunkiem wstępnym przystąpienia obu krajów do UE i że ma ona również zasadnicze znaczenie dla zapewnienia stabilności i dobrobytu w całym regionie; uznaje zwiększone zaangażowanie obu stron w dialog wspierany przez UE i wzywa do aktywnego i konstruktywnego zaangażowania we wspierany przez UE dialog prowadzony przez specjalnego przedstawiciela UE na rzecz kompleksowego, trwałego i prawnie wiążącego porozumienia zgodnego z postanowieniami prawa międzynarodowego;
65. ponownie wzywa do pełnego wdrożenia, w dobrej wierze i bez zbędnej zwłoki, wszelkich osiągniętych porozumień, w tym do bezzwłocznego utworzenia stowarzyszenia/wspólnoty gmin zamieszkiwanych w większości przez Serbów; wzywa ESDZ do ustanowienia mechanizmu monitorowania i weryfikacji wdrożenia wszystkich dotychczas wypracowanych porozumień oraz do okresowego składania Parlamentowi Europejskiemu sprawozdań na temat bieżącej sytuacji; ponownie wyraża w związku z tym pełne poparcie dla Mirosława Lajčáka, specjalnego przedstawiciela Unii Europejskiej ds. dialogu między Belgradem a Prisztiną;
66. wzywa rządy Serbii i Kosowa do powstrzymania się od wszelkich działań, które

mogłyby podważyć zaufanie między stronami i zagrozić konstruktywnej kontynuacji dialogu; ponownie podkreśla znaczenie wieloetnicznego charakteru zarówno Serbii, jak i Kosowa, oraz zaznacza, że w tym regionie nie powinno się dążyć do tworzenia jednolitych etnicznie państw;

67. wzywa władze Serbii i Kosowa do promowania kontaktów międzyludzkich między społecznościami lokalnymi w celu pogłębienia dialogu, w tym również na szczeblu pozarządowym; ponownie wzywa władze, aby zaprzestały stosowania języka podlegającego konfliktom wobec innych grup etnicznych; wyraża ubolewanie, że pomimo ukończenia prac renowacyjnych ruch na moście w Mitrowicy nie został jeszcze w pełni przywrócony;
68. z zadowoleniem przyjmuje aktywny i konstruktywny udział Belgradu w dialogu z Prisztiną oraz realizację uzgodnionych zobowiązań wynikających z porozumienia brukselskiego;
69. pochwała dobrą współpracę regionalną między Serbią a Kosowem w walce z rozprzestrzenianiem się pandemii COVID-19, w tym współpracę burmistrzów Mitrowicy i kontakty ministrów zdrowia;
70. podkreśla znaczenie współpracy regionalnej w zakresie zbrodni wojennych i prowadzenia dochodzeń w sprawie osób zaginionych, w tym zwiększenia wysiłków na rzecz uznawania i wykonywania wyroków sądów w sprawie zbrodni wojennych, prowadzenia dochodzeń w sprawie miejsc pochówku, odrzucania mowy nienawiści i gloryfikacji zbrodniarzy wojennych oraz wspierania krajowych prokuratorów w stawianiu sprawców przed wymiarem sprawiedliwości; wzywa władze serbskie, aby podejmowały dalsze wysiłki na rzecz walki z tymi problemami oraz potępiały wszelkie formy mowy nienawiści, kampanii zastraszania i publicznej aprobaty dla ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych, a także wszelkie formy ich negocjowania; ubolewa nad faktem, że niektóre władze serbskie i niektórzy serbski politycy nadal zaprzeczają ludobójstwu w Srebrenicy; z zadowoleniem przyjmuje pracę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w dziedzinie pojednania, sprawiedliwości w okresie przejściowym i należytego zadośćuczynienia;
71. z zadowoleniem przyjmuje kontynuację współpracy Serbii w ramach procesu realizacji Deklaracji z Sarajewa i przypomina o wynikającym z układu o stabilizacji i stowarzyszeniu obowiązku pełnej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii (MTKJ), którego prace zostały zakończone, oraz z Międzynarodowym Mechanizmem Rezydualnym dla Trybunałów Karnych ONZ i wzywa Serbię do przeciwdziałania wszelkim wysiłkom zmierzającym do podważenia osiągniętych dotychczas wyników i sfalszowania faktów ustalonych przez MTKJ;
72. ponownie wyraża poparcie dla inicjatywy w sprawie utworzenia komisji regionalnej na potrzeby ustalenia faktów dotyczących zbrodni wojennych i innych poważnych przypadków łamania praw człowieka popełnionych w byłej Jugosławii; podkreśla znaczenie regionalnego biura ds. współpracy na rzecz młodzieży i jego działalności; odnotowuje, że ze względu na pandemię koronawirusa Komisja Europejska zasugerowała, aby przesunąć rok, w którym Nowy Sad ma być Europejską Stolicą Kultury z 2021 r. na 2022 r.;
73. z zadowoleniem odnotowuje fakt, że w 2019 r. Serbia uzyskała status kraju objętego

programem Erasmus+;

74. z zadowoleniem przyjmuje postępy Serbii w tworzeniu dobrze funkcjonującej gospodarki rynkowej; zachęca Serbię do kontynuowania wysiłków, by w ramach reform strukturalnych zwiększyć konkurencyjność oraz długofalowy i zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, w szczególności w sektorze energetycznym i na rynku pracy, również przez poprawę przejrzystości i przewidywalności otoczenia regulacyjnego; podkreśla znaczenie rozwijania umiejętności w zakresie przedsiębiorczości wśród młodych ludzi i wzywa rząd serbski, aby bezpośrednio zajął się kwestią korupcji, która hamuje rozwój funkcjonującej gospodarki rynkowej, a także obawami zgłoszonymi przez GRECO w 2020 r.;
75. zwraca uwagę, że serbski system opieki zdrowotnej cierpi z powodu braku zasobów i odpływu profesjonalnej kadry, co skutkuje brakiem sprzętu medycznego, specjalistycznej wiedzy medycznej i możliwości przeprowadzania testów laboratoryjnych podczas pandemii COVID-19; zachęca Serbię, aby wdrożyła reformy mające na celu wzmocnienie sektora zdrowia publicznego, poprawę ochrony socjalnej i zapewnienie wsparcia dla sektora prywatnego w celu złagodzenia skutków gospodarczych pandemii COVID-19;
76. z zadowoleniem przyjmuje duże postępy, jakie Serbia poczyniła w takich dziedzinach gospodarczych i finansowych, jak prawo spółek, prawo własności intelektualnej, konkurencja i usługi finansowe oraz odpowiedzialność kadry kierowniczej i audyt; zauważa jednak, że konieczne są dalsze postępy w dziedzinie zamówień publicznych;
77. wyraża zaniepokojenie rosnącym wpływem Chin w Serbii i na Bałkanach Zachodnich, a także brakiem przejrzystości oraz oceny oddziaływania na środowisko i oceny skutków społecznych chińskich inwestycji i pożyczek; wzywa Serbię do wzmocnienia norm dotyczących przestrzegania prawa w odniesieniu do działalności gospodarczej Chin;
78. wzywa Serbię, aby zwiększyła zrównoważony charakter swojego sektora energetycznego przez dywersyfikację źródeł energii, rozpoczęcie transformacji w kierunku energii niskoemisyjnej oraz przejście w kierunku odnawialnych źródeł energii i mniej zanieczyszczających paliw, przy jednoczesnym zniesieniu wszystkich niespełniających wymogów dotacji do węgla; zachęca Serbię do przyjęcia niezbędnych środków, by zachować i chronić środowisko w szczególnie narażonych obszarach oraz do intensywniejszego monitorowania wdrażania krajowego planu redukcji emisji;
79. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie największej farmy wiatrowej Čibuk 1 oraz postępy poczynione w zakresie gazowego połączenia międzysystemowego między Serbią a Bułgarią; z niepokojem zauważa stały brak zgodności z Traktatem o Wspólnocie Energetycznej i wynikające z tego braku zgodności naruszenie tego traktatu; ponawia swój apel o umieszczenie krajów Bałkanów Zachodnich w centrum unijnej strategii na rzecz konektywności;
80. z zadowoleniem przyjmuje aktywny udział Serbii we Wspólnocie Transportowej oraz w projektach sieci transeuropejskiej, w tym w budowie autostrady Nisz-Merdare-Prisztina;
81. z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie nowego porozumienia w sprawie roamingu regionalnego podpisanego w kwietniu 2019 r.;

82. wzywa władze do zadbania o spójność ze standardami UE i celami politycznymi w zakresie ochrony klimatu i środowiska, a także efektywności energetycznej – w szczególności w świetle deklaracji z Sofii w sprawie Zielonej Agendy dla Bałkanów Zachodnich – w tym m.in. wprowadzenia cen emisji dwutlenku węgla, aktualizacji przepisów dotyczących efektywności energetycznej oraz opracowania i przyjęcia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, by ułatwić przemiany w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i przyjęcie środków niezbędnych do zachowania i ochrony obszarów wrażliwych pod względem środowiskowym;
83. zachęca Serbię do dokończenia reform krajowego sektora energii elektrycznej i gazu przez zapewnienie w szczególności rozdzielenia działalności operatorów systemu oraz do pracy nad połączeniami regionalnymi i zakończeniem tworzenia regionalnego rynku zgodnie z porozumieniem paryskim i zobowiązaniami międzynarodowymi wynikającymi z Traktatu o Wspólnocie Energetycznej;
84. jest zaniepokojony wysokimi poziomami zanieczyszczenia powietrza w Serbii i wzywa władze do szybkiego podjęcia działań w celu poprawy jakości powietrza; podkreśla, jak ważne jest znalezienie trwałych rozwiązań i ograniczenie stosowania węgla brunatnego i innych niskokalorycznych rodzajów węgla w produkcji energii, a także w ciepłownictwie;
85. wyraża ubolewanie z powodu braku działań w sprawie zanieczyszczenia rzeki Dragowisztica przez kopalnie działające w tym regionie;
86. z zadowoleniem przyjmuje stałe poparcie ze strony Serbii dla globalnej strategii Unii Europejskiej na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa;
87. ponownie podkreśla znaczenie ujednoczenia wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE (WPZiB), która musi stopniowo stawać się integralną częścią polityki zagranicznej Serbii jako warunek procesu akcesyjnego; wyraża zaniepokojenie wskaźnikiem dostosowania Serbii, który jest najniższy w regionie; zauważa, że niektórzy przedstawiciele rządu i niektórzy politycy nadal wygłaszają sporadycznie oświadczenia, które kwestionują orientację polityki zagranicznej Serbii; jest zaniepokojony faktem, że Serbia na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ wielokrotnie poparła aneksję Krymu przez Rosję;
88. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Serbia przyjęła to samo stanowisko co UE w odniesieniu do wyborów prezydenckich na Białorusi; jest jednak nadal zaniepokojony faktem, że Serbia nie dostosowała się do sankcji nałożonych na urzędników białoruskich oraz do stanowiska UE w sprawie nowej ustawy o bezpieczeństwie w Chinach; wzywa Serbię do większego dostosowania się do składanych w imieniu UE deklaracji wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz do decyzji Rady;
89. przyjmuje do wiadomości podpisanie 4 września 2020 r. w Waszyngtonie porozumienia w sprawie normalizacji stosunków gospodarczych między Kosowem a Serbią; wyraża jednak ubolewanie z powodu postanowień zawartych w tekście tego porozumienia, które zobowiązują Kosowo do odstąpienia od ubiegania się o członkostwo w organizacjach międzynarodowych; z zadowoleniem przyjmuje ponowne zaangażowanie Stanów Zjednoczonych i podkreśla potrzebę wzmocnienia przez UE i Stany Zjednoczone partnerstwa i koordynacji na Bałkanach Zachodnich; podkreśla, że

współpraca transatlantycka jest istotnym czynnikiem stabilności w regionie i podkreśla wiodącą rolę UE jako mediatora w procesie normalizacji stosunków między Kosowem a Serbią;

90. podkreśla, że przeniesienie serbskiej ambasady w Izraelu z Tel Awiwu do Jerozolimy byłoby sprzeczne ze stanowiskiem Unii Europejskiej w sprawie dwupaństwowego rozwiązania sporu izraelsko-palestyńskiego;
91. wzywa do wzmocnienia współpracy europejskiej z Serbią w zakresie zajmowania się manipulacyjną dezinformacją, cyberzagrożeniami i zagrożeniami hybrydowymi, które mają na celu wprowadzenie podziałów w społeczeństwie, zdyskredytowanie UE i położenie się cieniem na europejskich perspektywach regionu; zachęca do podjęcia konkretnych kroków na rzecz budowania odporności i cyberbezpieczeństwa oraz wzywa Serbię, Komisję i ESDZ, aby wspierały środki mające na celu wzmocnienie pluralizmu mediów i wysokiej jakości dziennikarstwa; podkreśla potrzebę poprawy koordynacji na szczeblu europejskim w celu zwalczania regionalnych kampanii dezinformacyjnych, które często pochodzą z Serbii, na przykład poprzez ewentualne utworzenie zajmującego się Bałkanami centrum doskonałości ds. dezinformacji;
92. jest szczególnie zaniepokojony przekazami dezinformacyjnymi pochodzącymi z Kremla i rozpowszechnianymi za pośrednictwem Sputnik Serbia i innych podmiotów krajowych; wzywa władze serbskie, aby ponownie przeanalizowały ustalenia umożliwiające takie działania w celu ograniczenia dezinformacji zarówno wewnątrz kraju, jak i poza nim, oraz aby wzmożyły wysiłki w walce z kampaniami dezinformacyjnymi, które nasiliły się od początku pandemii COVID-19;
93. z zadowoleniem przyjmuje zawarte między Serbią a Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) porozumienie w sprawie współpracy w zarządzaniu granicami, które umożliwi tej agencji wspieranie Serbii w zarządzaniu granicami i prowadzeniu wspólnych działań; zauważa, że Serbia odegrała aktywną, opartą na współpracy i konstruktywną rolę w zarządzaniu granicami zewnętrznymi UE;
94. uważa, że UE jest głównym partnerem handlowym Serbii, a także głównym inwestorem w tym kraju i głównym darczyńcą pomocy; przyjmuje do wiadomości podjętą w październiku 2019 r. przez Serbię decyzję w sprawie podpisania umowy o wolnym handlu z Euroazjatycką Unią Gospodarczą; oczekuje jednak, że Serbia będzie działać zgodnie z polityką handlową UE; przypomina o zobowiązaniu Unii do obrony swoich interesów przez łagodzenie negatywnych skutków umów o wolnym handlu z Euroazjatycką Unią Gospodarczą podpisanych przez państwa, które wystąpiły o członkostwo w Unii Europejskiej i podpisały układ o stabilizacji i stowarzyszeniu, takie jak Serbia; wyraża ubolewanie, że Serbia nadal nie jest członkiem Światowej Organizacji Handlu;
95. wzywa Serbię do poprawy dostosowania do prawa pracy UE, przyjęcia nowej ustawy o prawie do strajku, rozwiązania problemu pracy nierejestrowanej oraz zmiany ustawy o nadzorze nad inspekcjami w celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi konwencjami MOP, które zostały ratyfikowane przez Serbię;
96. zachęca Serbię do zapewnienia, że posiada wystarczające środki finansowe i zasoby instytucjonalne na politykę społeczną i zatrudnienia;

97. z zadowoleniem przyjmuje stały udział Serbii w operacjach zarządzania kryzysowego w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO); zachęca Serbię do podtrzymania obecnych zobowiązań dotyczących zapewnienia personelu dla czterech misji i operacji w ramach WPBiO, a także do dążenia do dalszego udziału w nich w przyszłości; z zadowoleniem przyjmuje ustalenia w sprawie walki z terroryzmem podpisane między UE a Serbią; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje poprawę na polu współpracy regionalnej i międzynarodowej w zakresie zwalczania terroryzmu i brutalnego ekstremizmu;
98. wyraża zaniepokojenie wzrastającym uzależnieniem Serbii od wyposażenia i technologii obronnych i dotyczących bezpieczeństwa pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej, które obejmują system masowego monitoringu w Belgradzie oraz masowe gromadzenie danych osobowych bez odpowiednich zabezpieczeń, oraz niewystarczającą przejrzystością procedur przetargów publicznych w sektorze bezpieczeństwa; jest nadal zaniepokojony ścisłą współpracą polityczną i militarną Serbii z Rosją, w tym ciągłą obecnością obiektów lotnictwa rosyjskiego w Niszu; wzywa Serbię do dostosowania się do WPBiO i jej instrumentów;
99. ponawia apel do władz serbskich, aby kontynuowały wysiłki służące likwidacji schedy po byłych komunistycznych służbach specjalnych przez udostępnienie archiwów opinii publicznej, co będzie jednym z kroków w kierunku demokratyzacji Serbii; wzywa Serbię do zintensyfikowania procesu sukcesji oraz wdrażania obowiązków związanych z podziałem wspólnych archiwów byłej Jugosławii; powtarza w związku z tym, że bardzo istotne jest zapewnienie pełnego dostępu do wszystkich materiałów archiwalnych, zwłaszcza materiałów tajnych służb byłej Jugosławii (UDBA) oraz tajnych służb Jugosłowiańskiej Armii Ludowej (KOS); ponownie apeluje do władz o ułatwienie dostępu do tych archiwów, które dotyczą byłych republik Jugosławii, i o zwrócenie ich odpowiednim rządom, jeśli wystąpią z takim wnioskiem;
100. przypomina, że UE jest największym dostarczycielem pomocy finansowej dla Serbii; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz bardziej strategicznego inwestowania na Bałkanach Zachodnich w ramach specjalnego planu gospodarczo-inwestycyjnego dla Bałkanów Zachodnich; uznaje znaczenie planu gospodarczo-inwestycyjnego we wspieraniu zrównoważonej łączności, kapitału ludzkiego, konkurencyjności i wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, a także we wzmacnianiu współpracy regionalnej i transgranicznej z myślą o zwiększeniu szans administracji na szczeblu lokalnym i regionalnym na czerpanie korzyści z tych inwestycji; podkreśla, że wszelkie inwestycje muszą dążyć do osiągnięcia celów porozumienia paryskiego i celów Europejskiego Zielonego Ładu;
101. podkreśla, że celem planu gospodarczo-inwestycyjnego powinno być wspieranie niezbędnych reform strukturalnych w dziedzinie infrastruktury, energii, środowiska i edukacji i że plan ten powinien być wdrożony jak najszybciej i w jak najskuteczniejszy sposób, aby poprawić widoczność projektów finansowanych ze środków UE i zwiększyć zaufanie obywateli Serbii do Unii Europejskiej i jej instytucji;
102. wzywa współustawodawców do dopracowania zarówno zachęt, jak i warunkowości w przyszłym Instrumencie Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) oraz do skorzystania z mechanizmów zawieszenia w przypadku poważnego regresu; uważa, że kluczowe znaczenie ma to, by IPA III wspierał dalsze umacnianie podstawowych wartości i dobre

rządy; uważa, że zasada odwracalności procesu akcesyjnego w ramach odnowionej metodyki „więcej za więcej i mniej za mniej” powinna również znaleźć wyraźne odzwierciedlenie w finansowaniu przedakcesyjnym; ponownie podkreśla, że skala wsparcia finansowego powinna być adekwatna do rzeczywistego wskaźnika wdrożonych reform;

103. wzywa władze Serbii do jak najlepszego wykorzystania realokacji środków z Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej dokonanej przez Unię Europejską, aby pomóc w złagodzeniu społeczno-gospodarczych skutków pandemii COVID-19; podkreśla znaczenie zwrócenia szczególnej uwagi na grupy znajdujące się w trudnej sytuacji;
104. przypomina, że UE szybko zmobilizowała natychmiastowe wsparcie dla Bałkanów Zachodnich w celu zaradzenia kryzysowi zdrowotnemu wynikającemu z pandemii COVID-19 i ułatwienia społeczno-gospodarczej odbudowy regionu;
105. apeluje do Komisji i państw członkowskich o przydzielenie wystarczającej liczby szczepionek przeciwko COVID-19 obywatelom wszystkich krajów Bałkanów Zachodnich;
106. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi państw członkowskich oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Serbii.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	23.2.2021
Wynik głosowania końcowego	+ : 57 - : 4 0 : 9
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Stelios Kouloglou, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Vladimír Bilčík, Andor Deli, Pierfrancesco Majorino, Marco Zanni

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

57	+
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Andor Deli, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
RENEW	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Claudiu Manda, Pierfrancesco Majorino, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev,
VERTS/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Salima Yenbou
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi

4	-
ID	Lars Patrick Berg, Thierry Mariani, Jérôme Rivière
NI	Kostas Papadakis

9	0
ECR	Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Harald Vilimsky, Marco Zanni
S&D	Dietmar Köster
The Left	Stelios Kouloglou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się